

Odrowąż-Pieniążek, Janusz

XII Doroczna Konferenca Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich (ICLM) ICOM w Hadze w ramach XV Konferencji Generalnej ICOM

Muzealnictwo 34, 92-93

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XII Doroczna Konferencja Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich (ICLM) ICOM w Hadze w ramach XV Konferencji Generalnej ICOM

W XV Konferencji Generalnej ICOM oraz XII Zgromadzeniu Dorocznym Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich — ICLM wzięłam udział na zaproszenie Nederland Letterkundig Museum en Documentatiecentrum w Hadze.

Jako członek polskiej delegacji uczestniczyłam zarówno w uroczystej ceremonii otwarcia kongresu w dniu 28 VIII, jak również później we wszystkich otwartych dla uczestników posiedzeniach kongresu odbywających się w salach Congresgebnow w Hadze.

W tymże gmachu odbywały się posiedzenia XII Dorocznego Zgromadzenia Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich — ICLM.

W zebraniach brało udział 20 członków ICLM reprezentujących następujące kraje: Dania, Holandia, Francja, Indie, Norwegia, NRD, Polska, RFN, Szwecja, Węgry, ZSRR oraz zaproszeni goście z muzeów holenderskich, zwłaszcza z Muzeum Literatury Holenderskiej w Hadze.

Tematem dwu zebrań odbytych w dniach 30 i 31 sierpnia była dyskusja nad wygłoszonymi referatami dotyczącymi głównie inspirującej roli muzeów literackich w tworzeniu kultury. Referaty związane z tym tematem wygłosili: dr Ferenc Botka — dyrektor Muzeum Petöfiego w Budapeszcie, pracownik naukowy tegoż muzeum Csilla Csorba, Jakob Agötnes — dyrektor Muzeum De Sandvigske Samilinger w Lillehammer (Norwegia), dr Samar Bhowmik — dyrektor Muzeum Rabindranatha Tagore w Kalkucie, dyrektor Muzeum Literatury w Moskwie Natalia Szałachowa oraz niżej podpisany, który wygłosił referat zatytułowany „Nowe formy prezentacji w Muzeum Literatury w Warszawie”. Odczytano także komunikat nieobecnego na sesji dr. Radomira Pospíšila, dyrektora Muzeum Literatury Czeskiej w Pradze.

Zebranie członków ICLM w dniu 1 września poświęcone było sprawozdaniu ustępującego Zarządu, które odczytał dotychczasowy Prezes ICLM dr Ernö Taxner, wicedyrektor Muzeum Petöfiego w Budapeszcie. Dokonano również wyboru nowego Zarządu na nową trzyletnią kadencję. Prezesem ICLM został Niels Oxenvad, dyrektor Muzeum Hansa Christiana Andersena w Odense (Dania), sekretarzem — dr Manuel Lichtwitz z Herzog August Bibliothek w Wolfenbüttel (RFN); w skład pięcioosobowego Zarządu

weszły jeszcze trzy osoby: Shigumi Nakagawa z Japonii, Aleksander Krein z Państwowego Muzeum A. Puszkina w Moskwie (ZSRR) oraz niżej podpisany.

Wybrano również trzyosobowy Komitet Konsultacyjny, do którego weszli: dr Ernö Taxner (Węgry), prof. Göran Söderström (Szwecja) oraz dr Dieter Eckardt (NRD).

Na pierwszym posiedzeniu nowo wybranego Prezydium i Komitetu Konsultacyjnego potwierdzono, dyskutowany już poprzednio, projekt odbycia następnego XIII Zgromadzenia Dorocznego ICLM w Warszawie, we wrześniu 1990 r. Przyjęto także propozycję p. Kaariny Lampenius, aby XIV Zgromadzenie Doroczne ICLM w 1991 r. odbyło się w Helsinkach.

Dla członków ICLM dyrektor Muzeum Literatury Holenderskiej w Hadze dr Anton Korteweg zorganizował kilka wycieczek zwłaszcza do holenderskich muzeów literackich. 29 VIII po południu w Amsterdamie zwiedziliśmy bardzo ciekawe Muzeum Anny Frank. Zobaczyliśmy także niewielkie i utrzymujące się z trudem muzeum dziewiętnastowiecznego poety holenderskiego piszącego pod pseudonimem Multatuli w jego domu rodzinnym położonym w starej dzielnicy miasta.

Interesujące było również zwiedzenie ekspozycji w Muzeum Literatury Fryzyjskiej w Leeuwarden (na północy Holandii) nb. w domu rodzinnym Maty Hari. Język fryzyjski zna obecnie w tym regionie ok. 100000 osób, w XIX w. nastąpiło odrodzenie zarówno języka, jak i literatury, której początki sięgają średniowiecza. W Leeuwarden działa obecnie kilkudziesięciu pisarzy wydających książki pisane w tym języku zbliżonym do staroangielskiego. Wysłuchaliśmy zarówno w Muzeum Literatury Fryzyjskiej, jak i w Bibliotece Fryzyjskiej kilku interesujących wykładów zarówno na temat zabytków piśmiennictwa fryzyjskiego, jak i literatury współczesnej, która jest eksponowana w muzeum.

Zwiedziliśmy również dokładnie Muzeum Literatury Holenderskiej w Hadze i jego ekspozycję poświęconą zwłaszcza przedstawicielom współczesnej literatury holenderskiej. Jej twórca, dr Salverda, wyłożył nam koncepcję muzeum i metodę realizacji stałej wystawy. Odwiedziliśmy także znakomite muzea Hagi: Mauritshuis, Mu-

zeum Miejskie z imponującą kolekcją sztuki współczesnej oraz Museon, muzeum popularyzujące naukę.

Organizatorzy XV Konferencji Generalnej ICOM zadbali prócz tego o kilka interesujących wycieczek do muzeów holenderskich przewidzianych dla wszystkich uczestników kongresu: do Rijksmuseum Historisch Scheepvaartmuseum w Amsterdamie, muzeów w Rotterdamie, Muzeum Starożytności w Leiden, Franz Hals Muzeum w Haarlemie oraz — tamże — najstarszego muzeum holenderskiego, założonego jeszcze w XVIII w., posiadającego niezwykle cenną bibliotekę — Teylers Museum. W Leeuwarden obejrzelśmy bogate Frisian Museum, zaś w Arnhem muzeum — skansen, wreszcie niedawno otwartą po renowacji była rezydencję królów holenderskich — Pałac Het Loo w Apeldorn;

zwiedzanie zakończone było imponującym pokazem ogni sztucznych.

Kongres był okazją do nawiązania kontaktów nie tylko z muzealnikami literackimi — osiągnięciami polskiego muzealnictwa literackiego zainteresował się szczególnie profesor muzeologii Uniwersytetu Laval w Quebecu, Philippe Dube. W rozmowie z Lady Graham z Anglii (polskiego pochodzenia) dowiedziałem się, że jest w posiadaniu archiwaliów i pamiątek po Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej i jej mężu, które może w przyszłości trafią do Muzeum Literatury. Przeprowadziłem również rozmowę z nowo wybranym Prezesem ICOM, Alpha Oumarem Konaré z Mali, świetnie władającym językiem polskim.

Oprac. Janusz Odrowąż-Pieniążek

XIII Doroczna Konferencja Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich (ICLM) ICOM w Warszawie

XIII Zgromadzenie Doroczne Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich (ICLM) ICOM odbyło się w Warszawie w dniach 23—29 września 1990 r. Główny temat konferencji to „Poeci epoki Romantyzmu w muzeach literackich. Opis teoretyczny i implikacje historyczne”. Organizatorem było Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie korzystające z pomocy finansowej Polskiego Komitetu Narodowego ICOM.

W Konferencji wzięło udział 30 przedstawicieli 13 krajów. Reprezentowane były: Czecho-Słowacja (2 osoby), Dania, Finlandia (2 osoby), Francja (3 osoby), Niemcy (5 osób), Kanada, Węgry (3 osoby), Holandia, Polska, Szwecja (3 osoby), Wielka Brytania, ZSRR (8 osób wliczając w to przedstawiciela muzeów literackich Białorusi).

Wygłoszono 13 referatów bądź komunikatów oraz 2 referaty dołączono do akt konferencji. Wszystkie materiały, włącznie z przemówieniami rozpoczynającymi i kończącymi konferencję, a także Raportem Przewodniczącego ICLM za lata 1989—1990 ukazały się w powielonej publikacji ICOM *Poets of Romanticism in literary museums. Descriptions, theoretical and historical implications - Les poètes de l'époque du Romantisme aux musées littéraires. Descriptions théorique et*

implications historiques. 13-th Annual Meeting. Warsaw 1990. XIII-ème Assemblée Annuelle, Varsovie 1990.

Publikacja ta ukazała się w nakładzie 100 egzemplarzy i jest przeznaczona zarówno dla członków ICLM, jak i dla bibliotek. A oto tytuły referatów i komunikatów wygłoszonych w językach angielskim bądź francuskim.

— Janusz Odrowąż-Pieniążek, „Romantyzm w wystawiennictwie Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie”;

— Aleksander Krein (Państwowe Muzeum A.S. Puszkina w Moskwie), „Czy można prezentować Romantyzm w muzeum?”;

— Petra Maisak (Muzeum Goethego we Frankfurcie nad Menem), „Pierwszy okres Romantyzmu w Niemczech — mowa obrończa ekspozycji <<Fragment>>: zbliżenie teoretyczne”;

— Zinaida Bonami (Państwowe Muzeum A.S. Puszkina w Moskwie), „Poeta romantyczny — muzeum romantyczne”;

— David Parker (Dom-Muzeum Dickensa, Londyn), „Literatura i podróże”;

— Jacqueline Delaporte (Muzeum departamentalne Seine-Maritime, Dom-Muzeum Pierre Corneille'a), „Corneille i pokusa Romantyzmu”;